

ПРОЕКТ “АЛИАНС УЧИЛИЩЕ+СЕМЕЙСТВО” Ръководство за обучители

Партньори по проекта „Алианс училище + семейство“

Софийски университет (България)

Атински институт за учене през целия живот (Гърция)

Кооператив за обществена солидарност APROXIMAR, (Португалия)

Социален отпечатък (PRISM, Италия)

Growth Coop, Испания

Егейски университет (EGE University, Турция)

Координатор на проекта:

Софийски университет (БГ)

Дата на публикуване: 31.07.2024

Съдържание

1. Въведение	4
2. Принципи на родителска ангажираност в училищното образование	4
3. Професионално развитие	9
4. Значението на Алианса между училище и семейство	11
5. Учебни програми за учители и родители	13
6. Наръчници за учители и родители	16
7. Заключение	16
8. Източници	17

1. Въведение

Проектът „School+Family Alliance“ има за цел да намали броя на учениците, които отпадат от училище поради социално-икономическото положение на техните семейства. За постигането на тази цел се предвижда ефективно включване на семействата в образователния процес чрез използване на холистичен образователен подход. По този начин се цели повишаване на приобщаващото образование в Европа, особено сред партньорите по проекта от България, Гърция, Италия, Испания, Португалия и Турция.

В рамките на проекта бяха проведени количествени и качествени изследвания във всички страни-партньори, за да се разкрие текущата ситуация. След определянето ѝ бяха идентифицирани нуждите и бяха изготвени планове за действие за подготовка на пътната карта за изследването. Теоретичните основи на изследването, изложени в началото на проекта, бяха подготвени в съответствие с резултатите от предварителното проучване, анализ на нуждите и съставянето на плановете за действие.

Това ръководство е предназначено за обучители в рамките на проекта. В „Ръководството за обучители“ е очертана и визуализирана теоретичната информация, изготвена в съответствие с целите на проекта. По този начин той има за цел да предостави практически ресурси за обучение. Подробностите за информацията, обхваната в това ръководство, могат да бъдат намерени в проектните документи. В това ръководство:

- Принципите на родителска ангажираност в училищното образование и професионалното развитие са дадени съгласно Наръчника на проекта, който включва предимно неговите теоретични основи.
- Споменава се и значението на сътрудничеството училище-семејство, на което се набляга във всички процеси от началото до края на проекта.
- Обяснени са наръчниците и учебните програми, предвидени за използване при обучението на учители и родители, които формират основата на плановете за действие в рамките на целите на проекта за подкрепа на семейното участие в училищните процеси, което следва да доведе до намаляване на отпадането от училище.

2. Принципи на родителската ангажираност

Участието на родителите в училищното образование има значително въздействие върху намаляването на процента на ранно отпадане от училище. В допълнение, участието на родителите в училищното образование, може да доведе до положителни резултати за ученици, учители и родители. Има много изследвания и класификации за участието на родителите в училищното образование. В този проект е взета като еталон класификацията на Epstein (2001) за участието на родителите. Фигура 1 по-долу илюстрира принципите, на която се основава тази класификация.

Фигура 1. Принципи на родителската ангажираност в училищното образование
 *Фигурата отразява рамката на Epstein (2011).

Как да повишаваме уменията на родителите!

Програми за обучение на родители	Работилници и семинари	Ресурси за общността
<ul style="list-style-type: none"> *Развитие на детето *Стратегии за ефективна комуникация *Техники за подобряване на дисциплината *Създаване на подкрепяща среда за учене у дома 	<ul style="list-style-type: none"> *Повишаване на грамотността у дома *Управление на използването на технологиите *Стимулиране на детската упоритост *Подкрепа за децата със СОП 	<ul style="list-style-type: none"> *Часове за родители *Услуги за подкрепа *Достъп до здравни професионалисти *Справки с програми, насочени към общността

Как да подобрим училищната комуникация с родителите!

Канали за ефективна комуникация	Културна сензитивност	Двупосочна комуникация
<ul style="list-style-type: none"> *Брошури *Съобщения по ел. поща *Електронни страници *Платформи за социални медии *Мобилни приложения 	<ul style="list-style-type: none"> *Превод на писмени материали на множество езици *Осигуряване на преводачи (медиатори) за родителските срещи *Включване на културно подходящо съдържание в процеса на комуникация 	<ul style="list-style-type: none"> *Търсене на обратна връзка и информация от родителите *Търсене на гледните точки на родителите относно училищните политики, програми и инициативи чрез проучвания, фокус групи и консултации *Стимулиране на открит диалог и сътрудничество

Стимулиране на родителското доброволчество!

Създаване на възможности за доброволчество	Признание и оценяване на усилията	Предлагане на възможности за гъвкавост
<ul style="list-style-type: none"> *Подпомагане при часовете * Екскурзии с придружител-родители * Организиране на събития за набиране на средства * Участие в асоциации на родители и учители * Участие в проекти за подобряване на училището 	<ul style="list-style-type: none"> *Публично оценяване на ролята на родителите чрез брошури, церемонии по награждаване, постинги в социалните медии *Изразяване на лична благодарност чрез писма или отличителни значки 	<ul style="list-style-type: none"> *Възможности за доброволческа дейност вечер или в почивните дни *Изпълнение на доброволчески дейности от дома *Участие в краткотрайни доброволчески проекти, непречещи на основната заетост

Подпомагане на родителското участие при ученето на децата у дома!

Ре-дефиниране на домашните	Осигуряване на информация	Реална комуникация
<ul style="list-style-type: none"> *Да помагате на децата да учат значи да слушате, насърчавате, ръководите, наблюдавате и обсъждате заедно с децата, да направите ученето съвместно 	<ul style="list-style-type: none"> *Какви умения следва да притежават децата на всяко образователно ниво *Как трябва да се направи домашното и как да го проверяват родителите *Как да помогнем на учениците да развият уменията, нужни за училище 	<ul style="list-style-type: none"> *Предлагане на дейности, свързващи училището с реалния живот, предполагащи участие на семействата в изпълнението на домашните задачи

Включване на родителите в процеса на вземане на решения в училище!

Различни участници	Включване	Осигуряване на възможности
<ul style="list-style-type: none"> *Родители *Родителски организации и комитети *Независими групи за застъпничество 	<ul style="list-style-type: none"> *Семейства с различен етнически, културен, религиозен и расов произход *Различни социално-икономически равнища 	<ul style="list-style-type: none"> *Образователни политики *Училищни бюджети *Сигурност *Задоволяване на нуждите на личния състав *Образователни програми

Сътрудничество с общността!

Дефиниране на общността	Общност	Ресурси на общността
<p>*Не само местоположението на училището и семействата на децата, но и цялостната среда са факторите, които влияят на обучението и развитието на учениците, т.е. важни са всички заинтересовани от качеството на образованието страни</p>	<p>*Ресурси, свързани с органи на местно управление или с организации на гражданското общество (отпускане на помещения и работен екип)</p>	<p>*Чрез учениците, техните семейства и училища, чрез дейности като рециклиране, музикални и театрални събития, посещения в домове за възрастни, лечебни заведения,</p> <p>*Чрез срещи между завършили съученици</p>

3. Професионално развитие

Анализът на ранното отпадане от училище в контекста на холистичния училищен подход отчита влиянието на много заинтересовани страни и фактори, които го причиняват, като в това число влизат ученици, родители, социално-икономически нива на родителите, училищната среда и учителите. Въпреки че всеки един от тези фактори е много важен, може да се твърди, че учителите играят решаващата роля за намаляване на процента на преждевременно отпадащите ученици от училище. Връзката, която учителите, оборудвани с необходимите и достатъчни знания и умения, ще установят с родителите, е от съществено значение за намаляване на ранното отпадане от училище, повишаване на академичните постижения на учениците и създаване на положителен училищен климат. В този контекст професионалното развитие на учителите излиза на преден план.

Стратегии за повишаване на професионалното развитие на преподавателите при борбата с ранното отпадане от училище.

*Диаграмата е съставена въз основа на Kougkas (2020)

Как да подкрепяме продължаващото професионално развитие?

**Тези фигури са базирани на Patton & Wanless (2013).*

4. Значението на Алианса между училище и семейство

Холистичният училищен подход към алианса между училище и семейство поставя отговорност както върху училището, така и върху семействата. За да се увеличи участието на семейството в дейностите на училището, следва да се подкрепя развитието на родителски умения; каналите за комуникация в училище да се поддържат отворени; да се увеличават възможностите за доброволно участие на семейството в училищния живот; семействата да се подкрепят за участие в учебния процес чрез подкрепа на децата си у дома; семействата да са насърчавани да участват в процесите на вземане на решения в училище, а възможностите на общността да бъдат използвани

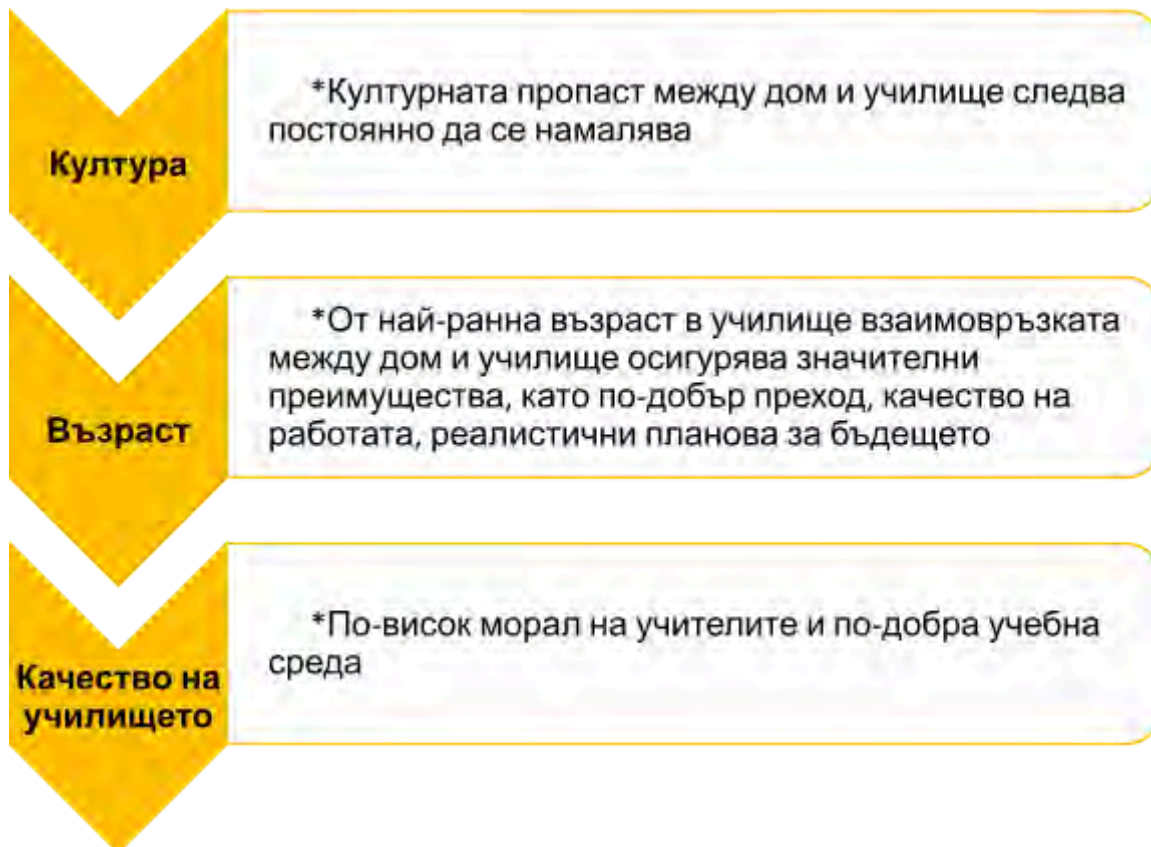
чрез увеличаване на взаимодействието с училищната среда. Ангажирането на семействата се случва чрез усилията на учители и администратори, като семействата от своя страна полагат усилия да бъдат максимално включени, от което в крайна сметка учениците печелят най-много.

ПОЛЗИ ЗА УЧЕНИЦИТЕ ОТ АЛИАНСА МЕЖДУ УЧИЛИЩА И СЕМЕЙСТВА

**Тези фигури се базират на PIES (2007).*

ПОЛЗИ ОТ АЛИАНСА МЕЖДУ УЧИЛИЩА И РОДИТЕЛИ ЗА ВСИЧКИ

**Тези фигури се базират на PIES (2007).*

5. Учебни програми за учители и родители

В проекта „Алианс училище + семейство“ целта на учебната програма за учители е да разкрие и разпространи подобрени техники за семейна ангажираност и участие. От друга страна, целта на учебната програма за родители е да обясни стойността на доброто сътрудничество и комуникация между учител и родител. От съществено значение е преподавателите да подобрят своите умения и компетенции, за да насърчат по-голямото участие на родителите в образователния път на техните деца. За да взаимодействат по-ефективно с учители и друг училищен персонал и да участват

по-активно в образованието на децата си, родителите трябва да придобият набор от меки умения. След като образователните потребности на двете групи са удовлетворени, те могат да работят заедно в желаната степен, което е необходимо за подпомагане на учениците в неравностойно положение и задържането им в образователната система.

Стъпки на алианса между училище и семейство – Учебна програма за учители

Стъпки към Алианса „Училище + семейство“ – Наръчник за родители

6. Наръчници за учители и родители

В проекта „Алианс училище + семейство“ се изготвят наръчници за учители и родители от всички партньори по проекта. В наръчника за учители темите са дадени според теорията, практическите съвети и свързаните с тях дейности. В наръчника за родители темите са дадени според теоретични концепции и практически съвети. Както и в учебната програма, целта на наръчниците е да осигурят техники за семейна ангажираност за учителите и да покажат значението на сътрудничеството учител-родител и комуникацията с родителите.

7. Изводи

Това „Ръководство за обучители“ е подготвено за проекта „Алианс училище+семейство“, който има за цел да намали отпадането от училище на ученици със социално-икономическо неравностойно положение, както и да увеличи приобщаването в Европа. Проектът се провежда на внимателно структурирани етапи във всички страни-партньори. След определяне на конкретната ситуация във всяка страна се предлагат възможни решения според нуждите и обстоятелствата. За постигане на целите на проекта обучението на родители и учители е от решаващо значение. Това Ръководство за обучители визуализира важните теми, свързани с проекта „Алианс училище +семейство“, и служи като практически инструмент за обучителите. Допълнителна информация, свързана с проекта, наръчниците и учебните програми, е предоставена сред материалите по проекта.

8. Източници

Epstein, J. L. (2011). *School, family, community partnerships, preparing educators and improving schools* (Second edition). Westview Press.

Kougkas, N. (2020). Professional development of teachers in the European Union. <https://www.ijern.com/journal/2020/November-2020/05.pdf>

Patton, C. & Wanless, S. (2013). Professional Development in Family Engagement: A Few Often-Overlooked Strategies for Success. <https://archive.globalfrp.org/family-involvement/publications-resources/professional-development-in-family-engagement-a-few-often-overlooked-strategies-for-success>

PIES (Parent Involvement in Every School) (2007). A training manual for parental involvement. The Texas Education Agency. https://www.idra.org/images/stories/PIES_Manual.pdf

SCHOOL + FAMILY ALLIANCE

Agreement number: 2022-1-BG01-KA220-SCH-000088314

Финансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче принадлежат изцяло на техния(ите) автор(и) и не отразяват непременно възгледите и мненията на Европейския съюз или на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA). За тях не носи отговорност нито Европейският съюз, нито EACEA

